

KDY SE VYPRAVIT

Ke koupání se Kypr hodí od května do listopadu, na toulky přírodou a archeologické památky je nejpříjemnější jaro a podzim, kdy také málo prší. Od října do listopadu začíná být chladnější. Příroda však okouzluje barevností a pestrostí. V pohoří Troodos se sklízí vinná réva. Stále ještě je toto období vhodné ke koupání v moři, při cestách za poznáváním vinohradů a sklípků. Zima je obdobím dešťů, ale přesto je většina dnů slunečných. Kouzelně nádherné jaro s rozkvetlými vonícími loukami a čerstvě zelenými lesy je ideální dobou k pobytu.

FAKTA

Severní Kypr nese oficiální název Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, tedy Turecká republika Severní Kypr, založena byla roku 1983. Po Sicílii a Sardinii je Kypr třetím největším ostrovem ve Středozemním moři. Je vzdálen 65 km od tureckého, 100 km od syrského a 400 km od egyptského pobřeží. Hlavní město: Lefkosa/Nicosia. Z 200 tisíc obyvatel Severního Kypru (celkem 770 tisíc na ostrově) má Lefkosa 39 tisíc obyvatel, Gazimagusa/Famagusta 27 tisíc, Girne/Kyrenia 14 tisíc. Severní Kypr zabírá 3355 km² z celkových 9250 km². Mluví se turecky, rozšířená je angličtina. Převládajícím náboženstvím je sunnitský islám, dále tu jsou katolíci maronité a řecko-ortodoxní křesťané. Do měsit se smí vcházet jen „slušně“ (žádne krátké sukně, šortky či trika bez rukávů). Pokud nemáte, v měsitách půjčují velké šátky.

Časopis IN spolupracuje s řadou průvodců Lonely Planet, které v češtině vydává nakladatelství Svojtka & Co.

SVOJTKA & Co.
NAKLADATELSTVÍ

FOTO: MARIAN S. SUCHA

→ planety. S nákladem amfor a dalšího zboží se potopila při bouři před Kyrenií kolem roku 300 před Kristem.

Hrady vysoko v horách

Zázemí přístavního městečka tvoří pastorální krajina se stády ovcí na loukách, s cypřiši, olivovníky a pomerančovými. Harmonii ruší jenom obří politické symboly: turecká vlajka a vlastenecká hesla vytesaná do svahu kopců. Sokoli se vznášejí nad vrcholy hor a mezi skálami coby hnízda se objevují zříceniny hradů. Jedním z nich je křížácký hrad St. Hilarion, letní rezidence pánů z aquitánského Lusignanů.

Středověká zřícenina hradu ve skalách, 700 m nad Girne, nese jméno syrského poustevníka a světce z osmého století. Později zde vytvořili Lusignanové trpytivé letní sídlo v chládku vysokých hor. V dobách obležení nabízel hrad ochranu a v mírových pak rytířské rozkoše a hodování.

V roce 1098 vybudovali křížáci rytíři na Kypru základnu pro své dobovatelské války ve Svaté zemi a o sto let později (1191) si podrobil ostrov Richard Lví srdce se svými křesťanskými válečníky. Na začátku 13. století zvolil ostrov za své sídlo francý rytíř Guy de Lusignan, muslimy vyhnáný

Král Jeruzalémský. Jeho rod zde vytrval tři sta let.

Ještě výš, v 930 m n. m., tam, kde přes vrcholy hor řadí jenom vítr, leží další hrad, Bufavento z 11. století. Z vrcholu je výhled na půlku ostrova a modré vody Středozemního moře. Třetí ve spolku, hrad Kantara, má nejenom hezký výhled, ale také zbytky kláštera Panny Marie, který se stal ve 13. století centrem ortodoxního (byzantského) odporu proti římské církvi.

Cesta k hradu sv. Hilariona je strmá a vede podél teras s olivovníky a pistáciovníky, pak borovicovým lesíkem. Vzduch je kořeněn myrtou, tymiánem a vůní divokých růží. Široko daleko je slyšet jen bzucení hmyzu a zpěv ptáků – na podzim sem přilétají hejna tažných ptáků i ze Skandinávie a Ruska. Někteří táhnou dál, jiní tady přezimují. Horní hrad vítá gotickými rozvalinami. Příroda se již staletí snaží získat svůj terén zpět a tráva, křoví a stromy rostou na nádvoří, mezi zbytky sloupů a klenuťých zdí, pod kterými křížáci slavili v samotě své turnaje.

Velkolepé opatství a strom zahalečů

Za panství Lusignanů rozkvetlo také opatství Bellapais (z roku 1120), položeno v ho-

rách jenom několik kilometrů od Girne. Již z dálky je vidět jeho opevněný charakter a přísnou sakrální architekturu, nádherně včleněnou do mediteránního panorama. Majestátně trůní toto mírové útočiště na 17metrovém skalním výběžku, vysoko nad pobřežím. Bratři řádu sv. Norberta

z Premontre tu ve 13. století vytvořili skvostnou stavbu s křížovými ambity. Její velikost dokládají také zbytky rektoria: 30 x 11 metrů měřila jídelna mnichů. Bellapais je nejimpresivnějším památkem středověkého stavitelství a architektury v Levantě, východní části křesťanského Středomoří.

Světě se klášter stal známým hlavně přes anglického spisovatele Lawrence Durrella, který v sousední horské vesni-